

Halachot de Pessach – Rav B. Landauer

Je fabrique mes matsot

Je prévois de la farine de blé qui a été moissonnée, conservée et moulue lechem matsat mitsva.

Pour chaque opération de la fabrication, je déclare le faire « lechem matsat mitsva ».

Les enfants qui ne sont pas bar-mitsva ne peuvent pas participer directement, mais ils peuvent nettoyer le matériel, préparer la quantité de la farine et de l'eau, faire les trous dans la matsa (sous surveillance d'un adulte), mettre du bois dans le four (attention, ça brûle !) et ranger les matsot dans les cartons.

Je puise de l'eau dans un bidon en plastique la veille au coucher du soleil et je la mets à l'abri.

Pour la fabrication je m'installe dans un local où il est possible d'avoir une pièce pour la farine, une autre pour l'eau, une salle principale pour le travail de la pâte qui donne sur un autre espace où se trouve le four.

Le travail ne doit pas se faire au soleil, s'il le faut on couvre les fenêtres.

Le matériel : bassine pour pétrir, barre et table de finner pour raffermir la pâte, table et rouleaux pour étaler la pâte et former les matsot, rouleaux pour faire les trous dans la matsa, bâtons pour mettre les matsot dans le four.

Après avoir nettoyé minutieusement tout le matériel et l'avoir séché, je vérifie que tout est bien propre. Je me lave bien les mains et vérifie que les ongles ont bien été coupés. Je porte un tablier que je peux nettoyer facilement.

Tout le travail doit être fait sans s'arrêter pour que les matsot soient prêtes en 18 mn. Il est important de dire régulièrement que l'on travaille « lechem matsat mitsva ». Certains ont l'habitude de chanter le Hallel en préparant la matsa.

Avant la première utilisation du four pour les matsot il faut le cachériser par un liboun 'hamour qui consiste à faire brûler assez de bois au point de détruire tout le 'hametz absorbé dans les briques qui composent le four.

Après cela, on attend qu'il refroidisse, on nettoie le four de toutes les cendres puis on le chauffe à nouveau pour cuire les matsot.

On doit faire rentrer les matsot à cuire dans le four sans attendre, puis on les laisse jusqu'à ce qu'elles soient bien cuites même à l'intérieur.

Quand les matsot cuites ont refroidies je les examine pour vérifier qu'elles ne sont pas pliées ou enflées et qu'elles ont bien cuit.

Et voilà ! Il ne reste plus qu'à les mettre à l'abri jusqu'au soir du Séder tant attendu.

Combien manger pour la mitsva ?

Quand la Torah nous dit de manger pour accomplir une Mitsva, il faut manger une quantité d'un Kazayit. Le soir du Séder, cela concerne la mitsva de Matsa et de Maror.

Malheureusement, pour le moment on ne peut pas accomplir la mitsva de manger le korban pessa'h, pour laquelle le minimum est d'un Kazayit également.

Un Kazayit correspond à la moitié de la quantité d'une Bétsa.

Certains Poskim pensent que la taille de la bétsa n'est plus la même qu'à l'époque, c'est pourquoi selon eux il faut multiplier par deux la taille de la bétsa et du kazayit. Le Michna Broura tranche la halakha : quand on parle d'une mitsva min haTorah il recommande à priori de prendre un double kazayit, pour une mitsva midéranban on peut se suffire d'un kazayit simple.

Pour le premier kazayit de matsa à priori 54 g., si c'est difficile il suffit de manger 27 g.

Pour les autres kazayit de matsa (korekh et afikoman) ainsi que pour le maror: 27 g.

On dit au nom du Steipeler que si on a du mal à savoir combien il faut manger, il suffit de poser une main sur une matsa avec les doigts un peu écartés et le contour de toute la main correspond à un kazayit.

On doit manger chaque kazayit dans un délai qui s'appelle kedé akhilat prass : 4 mn (certains sont ma'hmir et disent 2 mn).

Il existe une opinion qui dit que le kazyit correspond non pas à la moitié de la bétsa mais seulement à un tiers de bétsa, cela peut suffire pour une personne malade qui ne peut pas manger plus (sauf le premier kazayit de matsa).

Concernant les arba kossot, la coupe ou le verre doit contenir au moins la quantité d'un revi'it : 86 ml (et selon le 'hazon ich 150 ml). Pour avoir une idée de ce que cela représente, un gobelet en plastique jetable contient 200 ml.

On doit boire pour chaque koss à priori un revi'it entier, ou au moins la majeure partie d'un revi'it : 50 ml (pour le hazon ich 75 ml).

Si on utilise un verre plus grand qu'un revi'it certains Poskim pensent qu'il faut boire la majeure partie de ce verre, c'est pourquoi il faut choisir un verre pour le Séder qui contient juste un revi'it.

Il faut boire chaque koss en moins de 4 mn (ou 2 mn), mais d'autres Poskim pensent qu'il faut boire en moins de 10 secondes (comme c'est la règle en général pour dire brakha a'harona après avoir bu un verre).

En résumé : Kazayit = 27 g de Matsa ou Maror. Révi'it = 86 ml de vin.

Divrei Tora sur la Haggada

השתא עבדי, השתא הכא — On dit qu'on est des esclaves et qu'on est en exil. Mais on ne se sent pas vraiment esclaves ! La réponse : tant qu'il n'y a pas le בית המקדש, on est toujours considérés en גלות, même ceux qui habitent en ארץ ישראל.

Le secret de יחץ — La מצה complète a la forme d'un o. On la casse en deux en souvenir de קריעת ים סוף, et les deux morceaux doivent prendre la forme d'un ו et d'un ד. Ensemble : וד = ו-ו-ד, un secret !

מעשה שהיו מסובין בבני ברק — Les חכמים ont raconté יציאת מצרים toute la nuit sans remarquer le lever du jour. Trois explications : ils étaient dans des grottes (à cause d'une גזירה), ou tellement absorbés par l'étude, ou encore le visage de רבי אליעזר rayonnait tellement qu'ils étaient éblouis.

והיא שעמדה — Le mot והיא fait allusion à la תורה et à la émouna
ו = 6 סדרי משנה, ה = 5 חומשי תורה, י = 10 הדיברות, א = אחד אלוקינו
C'est grâce à cela qu'on a été sauvés à chaque génération.

דיינו — On remercie השם pour chaque bienfait séparément. Même si on avait reçu seulement celui-ci et pas le suivant — דיינו, ça nous aurait suffi.

Par exemple : si השם avait ouvert la mer mais qu'on avait traversé les pieds mouillés — דיינו, c'était déjà un נס !

Si on était arrivés au הר סיני sans recevoir la תורה — le simple fait d'être réunis dans la אחדות était déjà une raison de remercier.

על אחת כמה וכמה pour les 15 bienfaits ensemble !

אחד מי יודע

אחד מי יודע. אחד אני יודע. אחד אלקינו שבשמים ובארץ:

שנים מי יודע. שנים אני יודע. שני לחות הברית. אחד אלקינו שבשמים ובארץ:

שלושה מי יודע. שלושה אני יודע. שלושה אבות. שני לחות הברית. אחד אלקינו שבשמים ובארץ:

ארבע מי יודע. ארבע אני יודע. ארבע אמהות. שלושה אבות. שני לחות הברית. אחד אלקינו שבשמים ובארץ:

חמשה מי יודע. חמשה אני יודע. חמשה חמשי תורה. ארבע אמהות. שלושה אבות. שני לחות הברית. אחד אלקינו שבשמים ובארץ:

ששה מי יודע. ששה אני יודע. ששה סדרי משנה. חמשה חמשי תורה. ארבע אמהות. שלושה אבות. שני לחות הברית. אחד אלקינו שבשמים ובארץ:

שבעה מי יודע. שבעה אני יודע. שבעה ימי שבתא. ששה סדרי משנה. חמשה חמשי תורה. ארבע אמהות. שלושה אבות. שני לחות הברית. אחד אלקינו שבשמים ובארץ:

שמונה מי יודע. שמונה אני יודע. שמונה ימי מילה שבעה ימי שבתא. ששה סדרי משנה. חמשה חמשי תורה. ארבע אמהות. שלושה אבות. שני לחות הברית. אחד אלקינו שבשמים ובארץ:

תשעה מי יודע. תשעה אני יודע. תשעה ירחי לידה. שמונה ימי מילה שבעה ימי שבתא. ששה סדרי משנה. חמשה חמשי תורה. ארבע אמהות. שלושה אבות. שני לחות הברית. אחד אלקינו שבשמים ובארץ:

עשרה מי יודע. עשרה אני יודע. עשרה דבריאי. תשעה ירחי לידה. שמונה ימי מילה שבעה ימי שבתא. ששה סדרי משנה. חמשה חמשי תורה. ארבע אמהות. שלושה אבות. שני לחות הברית. אחד אלקינו שבשמים ובארץ:

אחד עשר מי יודע. אחד עשר אני יודע. אחד עשר בוכביאי. עשרה דבריאי. תשעה ירחי לידה. שמונה ימי מילה שבעה ימי שבתא. ששה סדרי משנה. חמשה חמשי תורה. ארבע אמהות. שלושה אבות. שני לחות הברית. אחד אלקינו שבשמים ובארץ:

שנים עשר מי יודע. שנים עשר אני יודע. שנים עשר שבטיאי. אחד עשר בוכביאי. עשרה דבריאי. תשעה ירחי לידה. שמונה ימי מילה שבעה ימי שבתא. ששה סדרי משנה. חמשה חמשי תורה. ארבע אמהות. שלושה אבות. שני לחות הברית. אחד אלקינו שבשמים ובארץ:

שלושה עשר מי יודע. שלושה עשר אני יודע. שלושה עשר מדיאי. שנים עשר שבטיאי. אחד עשר בוכביאי. עשרה דבריאי. תשעה ירחי לידה. שמונה ימי מילה שבעה ימי שבתא. ששה סדרי משנה. חמשה חמשי תורה. ארבע אמהות. שלושה אבות. שני לחות הברית. אחד אלקינו שבשמים ובארץ:

לשנה הבאה בירושלים